FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2021.

PÁLMAOLAJMENTES ÉLET AZ ESŐERDŐK VÉDELMÉBEN

Gáspár Zita Zsófia (Jane Goodall Intézet)

Ajánlott korosztály: 15 – 18 évesek
Időigény: 2 x 45 perc

Tevékenység, időbeosztás	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák, módszerek	Eszközök, mellékletek
I. A PÁLMAOLAJJAL KAPCSOLATOS PROBLÉMAKÖR BEMUTATÁSA – 45 PERC			
1.1 Előadás - 30 perc			
Dr. Jane Goodall, valamint a pálmaolaj, és az annak termelésével veszélybe kerülő trópusi élővilág bemutatása.	Ismeretterjesztés	Interaktív, párbeszédes tanári előadás	Laptop, projektor 1. számú melléklet: Háttérinformációk tanárok részére 2. számú melléklet: Pálmaolajmentes élet az esőerdők védelmében című ppt
1.2 Vélemények a környezetpusztításról - 10 perc			
A diákok mondják el véleményüket a hallott környezeti problémákról.	Érzékenyítés, érvelés, vita	Irányított beszélgetés	
1.3 Összefoglalás, otthoni feladat kiadása - 5 perc			
A diákokkal közösen foglaljuk össze az előadás tartalmát. Segítő kérdések: • Mi volt a legérdekesebb? • Hol találkozhatunk a pálmaolajjal? • Milyen állatokat érint a pálmaolajtermelés?	Komplex gondolkodás	Frontális osztálymunka	
Otthoni feladat: A diákok gyűjtsenek össze különböző termékcsomagolásokat, például olyan félkész- és kész élelmiszerekét, melyeket akár iskolába is magukkal szoktak vinni, vagy otthon gyakran fogyasztanak (csokoládék, kekszek, ostyák, mogyorókrémek, chipsek, leveskocka, zacskós levesek, krémek, péksütemények stb.) és készítsenek listákat a következő	Adatgyűjtés, értékelés	Egyéni kutatómunka	

szempont szerint: Melyikben van, melyikben nincs pálmaolaj, és melyikről nem tudni ? Számolják ki, hogy a vizsgált élelmiszerekben mekkora arányban volt jelen pálmaolaj? (A kozmetikumokat, mosó- és takarítószereket ne számolják bele, mert ezeknél nincs egyértelműen feltűntetve a pálmaolaj eredete.)			
II. A PÁLMAOLAJMENTES ÉLET LEHETŐSÉGEI – 45 PERC			
2.1 Otthoni feladat ellenőrzése - 10 perc			
A diákok közül néhányan beszámolnak az otthoni feladat eredményeiről.		Egyéni beszámolók	
2.2 Megoldási javaslatok keresése csoportmunkában - 15 perc			
A diákokat 3-5 fős csoportokba osztjuk (tetszőleges csoportfelosztással). A diákok csoportmunkában gondolkozzanak el azon, hogyan tudnák a körülöttük élő emberek figyelmét felhívni arra, hogy csökkenjen a pálmaolaj-felhasználás. A diákcsoportoktól kreatív megoldásokat kérjünk, pl. 1 perces reklámfilm, infografika, figyelemfelkeltő plakát, lakossági kampányterv, stb. A diákoknak adjuk meg azoknak az újságcikkeknek a linkjét, amit a felkészüléshez fel tudnak használni: https://gasztrohos.blog.hu/2018/03/01/az_elelmiszeripar_kedvence_az_esoerdo_ellensege_a_palmaolaj http://greenfo.hu/hir/lejart-a-palmaolaj-aranykora/ https://holnaputan.hu/jane-goodall-intezet/palmaolaj-a-helyzet-egeto-ezert-alternativakra-van-szukseg-nem-a-helyzet-fenntartasara	Téma iránti érzékenyítés, kreativitás fejlesztése	Csoportmunka	Csoportonként 1 db laptop, okostelefon, internet
2.3 Összefoglalás - 10 perc			
A csoportok bemutatják az elkészült alkotásokat. Záró kérdés: Ki tervezi, hogy a jövőben pálmaolajmentesen szeretne élni?	Élménybeszámoló, reflexió	Csoportok beszámolója, majd frontális beszélgetés	Laptop, projektor

Felhasznált források:

https://www.statista.com/statistics/263933/production-of-vegetable-oils-worldwide-since-2000/

BOS Foundation:

1. http://orangutan.or.id/?fbclid=IwAR3ioWs9mWMwjwMwTfLChtIPotxka9flTxRF0iHjDuSWreaRRpHjXzkB9pY
2. http://orangutan.or.id/press-release-orangutan-sanctuary-island-opened-by-bos-foundation-with-indonesian-government-and-private-sector-partners/
3. https://www.youtube.com/watch?v=szQUQ9ODSO8
4. http://orangutan.or.id/103-orangutans-now-roam-free-in-the-kehje-sewen-forest/

CarbonBrief:

5. https://www.carbonbrief.org/deforestation-in-the-tropics-affects-climate-around-the-world-study-finds

Érdekes világ:

6. http://www.erdekesvilag.hu/a-borneoi-torpeelefantok/
7. http://www.erdekesvilag.hu/szumatrai-tigris-erkezett-a-nyiregyhazi-allatparkba/

Facebook:

8. https://www.facebook.com/groups/1439236516375282/?ref=br_rs
9. https://www.facebook.com/BORAborneorhinoalliance/photos/a.1591015104467850.1073741828.152846134056560/1930857840483573/?type=3&theater

Felelős Gasztrohős:

10. https://gasztrohos.blog.hu/2018/03/01/az_elelmiszeripar_kedvence_az_esoerdo_ellensege_a_palmaolaj

Greenfo:

11. http://greenfo.hu/hirek/2018/01/11/az-eu-likvidalna-a-palmaolajat-az-energiapiacrol
12. http://greenfo.hu/hirek/2018/01/27/lejart-a-palmaolaj-aranykora
13. http://greenfo.hu/hirek/2018/03/23/a-multik-fele-lebukott-a-palmaolaj-szuron
14. https://greenfo.hu/hir/nyilt-level-z-aldihoz-a-sparhoz-es-a-lidlhoz/

GreenPalOil:

15. https://www.slideshare.net/GreenPalmOil/oil-palm-fractions-derivatives-web-33644317
16. https://www.slideshare.net/GreenPalmOil/2015-global-palm-oil-production-by-country
17. https://www.slideshare.net/GreenPalmOil/2015-global-edible-oils-and-fat-production
18. https://www.slideshare.net/GreenPalmOil/top-10-palm-oil-consuming-countries-2015
19. https://www.slideshare.net/GreenPalmOil/vegetable-oil-yields-per-ha-per-year

Holnapután:

20. https://holnaputan.hu/jane-goodall-intezet/a-tropusi-elovilag-felaldozasa-az-olcso-es-gyors-hasznot-jelento-palmaolaj-oltaran
21. https://holnaputan.hu/jane-goodall-intezet/palmaolaj-a-problema-altalanos-bemutatasa
22. https://holnaputan.hu/jane-goodall-intezet/palmaolaj-a-helyzet-egeto-ezert-alternativakra-van-szukseg-nem-a-helyzet-fenntartasara
23. https://holnaputan.hu/jane-goodall-intezet/a-palmaolaj-kozmetikai-celu-felhasznalasa
24. https://holnaputan.hu/jane-goodall-intezet/simon-rita-a-palmaolaj-fogyasztoi-szemszogbol

Jane Goodall Intézet:

25. http://www.janegoodall.hu/?fbclid=IwAR3FgG8kVdoSX-m4qqdUNgpHwiSG3POoShWcknQ-nKzky5XqSOWffa8M-sg
26. https://www.facebook.com/jane.goodall.intezet/

Orangutan Foundation:

27. https://www.orangutan.org.uk/forests

Wikipédia:

28. https://hu.wikipedia.org/wiki/Mal%C3%A1j_medve
29. https://hu.wikipedia.org/wiki/Szum%C3%A1trai_orrszarv%C3%BA

WWF:
30. http://wwf.hu/fajok_/1/kihalhat-a-szumatrai-elefant
Egyéb:
31. https://www.statista.com/statistics/263937/vegetable-oils-global-consumption/
32. https://es.123rf.com/photo_65704333_el-mono-narigudo-mujer-con-un-beb%C3%A9-de-saltar-de-%C3%A1rbol-en-%C3%A1rbol-en-la-selva-indonesia-la-isla-de-borneo-kal.html
33. http://pin.primate.wisc.edu/factsheets/entry/proboscis_monkey/taxon
34. http://www.mpob.gov.my/
35. http://www.mpoc.org.my/default.aspx
36. http://mpoa.org.my/
37. https://www.rspo.org/
38. http://indafoto.hu/sugi/image/5673907-5206011b
39. http://www.termeszettar.hu/anyagok/tapir/tapir.htm
40. http://zoozoo.hu/negyven-ev-utan-malaj-tapir-szuletett-a-pragai-allatkertben/
41. https://www.greenpeace.org.uk/news/certified-sustainable-palm-oil-is-a-con-says-greenpeace-as-new-evidence-links-certifying-body-to-five-years-of-fires-across-indonesia/?
42. https://storage.googleapis.com/planet4-international-stateless/2019/11/5c8a9799-burning-down-the-house-greenpeace-indonesia-fires-briefing.pdf
43. https://www.reuters.com/article/us-southeast-asia-haze/area-burned-in-2019-forest-fires-in-indonesia-exceeds-2018-official-idUSKBN1X00VU
44. https://phys.org/news/2015-07-tropical-peatland-carbon-losses-oil.html
45. https://www.washingtonpost.com/lifestyle/home/should-sustainable-gardeners-use-peat-moss/2017/05/09/1fc746f0-3118-11e7-9534-00e4656c22aa_story.html
46. https://orangutanfoundation.org.au/operation-sun-bear-borneo/dr-birute-galdikas/
47. https://orangutan.org/about/dr-birute-mary-galdikas/
48. http://gedhiroute.com/palmoil/